

Bist 100 ↓ 5.192 G.Fark Y.Fark -0.75% -5.76%	Dolar ↑ 18.8118 G.Fark Y.Fark 0.05% 0.55%	Eur / Dol ↓ 1.0867 G.Fark Y.Fark -0.22% 1.56%	Cum.Alt ↓ 7888.27 G.Fark Y.Fark -0.52% 6.36%	Petrol ↑ 88.37 G.Fark Y.Fark 1.16% 4.80%
Faiz ↑ 10.39 G.Fark Y.Fark 0.68% 4.21%	Euro ↓ 20.4427 G.Fark Y.Fark -0.23% 2.07%	Sterlin ↓ 23.2974 G.Fark Y.Fark -0.26% 2.95%	Altın Ons ↓ 1924 G.Fark Y.Fark -0.28% 5.52%	Pamuk ↓ 87.04 G.Fark Y.Fark -0.53% 4.40%

Editör: Oktay ÜZDABAKOĞLU - Tasarım: Seçil KAYA

30 OCAK 2023 PAZARTESİ 05

FİNANSMANA ERİŞİMDE SIKINTIMIZ YOK

“ÜLKE OLARAK HEDEF İLK BEŞ DÜN sona eren mobilya fuarına çok büyük ilgi olduğunu söyleyen Davut Doğan, “Yurtdışında ciddi ziyaretçilerimiz oldu. Yabancı ilgisi hayli yüksek. Çeşitli ülkelerden güçlü alım heyetleri geldi. Bu yıl fuarda Rusların ağırlığı dikkat çekti” dedi. Türkiye'nin bu yıl hedeflediği 6 milyar dolarlık ihracatın yarısının bu fuarda yapılan bağlantılarla sağlanacağını tahmin ettiğini söyleyen Doğan, şunları kaydetti: “Dünya mobilya ihracatında 7'nci sıradayız. Maksimum beş yılda ilk beşe girecek durumdayız. Mobilya, tekstil gibi lokomotif sektörlerden biri olabilir. KDV indirimi gibi konularda devletin gücünü bugüne kadar hep yanımızda hissettik. İstihdam destekleri de veriliyor. Navlun desteği de sağlanırsa sektör olarak 5'incilik olan hedefimizi daha öne çekebiliriz.”

Bir sanayici olarak finansmana erişimde hiç sıkıntı yaşamadıklarını söyleyen Davut Doğan, “Finansal açıdan ilk defa kendimizi bu kadar rahat hissediyoruz. Para da kazanıyoruz, yatırım da yapıyoruz” dedi

Boy Aynası
Feride CEM
feride.cem@sabah.com.tr

Doğtaş, Kelebek, Lova Yatak, Ruum Store ve Kelebek Mutfak markalarının yanı sıra son dönemde enerji sektörüne yaptığı yatırımlarla öne çıkan Doğanlar Holding'in Yönetim Kurulu Başkanı Davut Doğan, “İşlerimiz gayet iyi, finansmana erişimde bir sıkıntımız yok. Çok uzun yıllardır finansal açıdan ilk defa bu kadar kendimizi rahat hissediyoruz. Para da kazanıyoruz, yatırım yapacak para da buluyoruz. Kahvemizi, çayımızı rahat içiyoruz...” dedi. Memuriyetten ayrılıp 36 yıl önce kardeşleriyle mobilya ticaretine başlayan Doğan'la ülke ekonomisini ve gelecek planlarını konuştuk.

Reel sektörden krediye erişimde sıkıntı olduğuna dair şikâyetler geliyor. Siz sıkıntı yaşıyor musunuz?

50 yıl önce Biga'da temeli atılan, kasabadan çıkan bir mobilyacıyım. 36 yıldır da işlerin başındayım. Bu süreçte çok büyük krizler gördüm. Grubumuzda 3.220 çalışan var. Son üç yılda sadece mobilyada ilave 1.000 kişiyi istihdam ettik. Geçen yıl mobilya ve enerjiye 1 milyar lira yatırım yaptık. Bu da finans erişiminin kolay olduğunu gösteriyor. Finansa erişemeseniz bu yatırımları yapamazsınız. Türkiye'de sanayi kuruluşları 2022'de ortalama yüzde 90 büyüdü. Kârlarında ciddi artışlar var. Bireysel hatalar dışında, herhangi bir iflas da yok. Oysa geçmiş krizlerde çok iflas gördük. Gecelik faizler yüzde 8 binlere çıktı, şirketler patır patır döktüldü, bankalar battı. Şimdi böyle bir durum söz konusu değil. Devlet her zaman yanımızda durdu.

Siz ne kadar büyüdünüz?

Biz de yüzde 100'e yakın büyüdük. Adetsel olarak da yüzde 30 büyüdük.

Bunlar önemli göstergeler. Sanayi tarafında çok fazla şikâyet edene rastlamadım. Tabii ki enflasyonun düşmesini çok arzuluyoruz. Zaten her dönem hükümet bir paket açıklıyor. Son olarak KOBİ'ler için bir paket açıklandı. Bunlar önemli destekler.

Bu yıl da yatırım yapacak mısınız?

Bu yıl yüzde 90'luk büyüme planıyla, mobilyada 7 milyardan fazla ciro bekliyoruz. Mobilyaya ve enerjiye grup olarak 1 milyar TL yatırım yapacağız. İnşaat da ciddi yatırımımız planlıyoruz. Bu yıl 500-600 yeni alımla istihdamda 4 bine yaklaşıyoruz.

Yurtdışında marka almayı planlıyor musunuz?

Önümüze dosya geldi inceliyoruz. Değer bulduklarımızla görüşebiliriz. Bize büyük bir borçlanma getirecek dev firmalarla ilgilenmiyoruz. Üretim bizim için önemli kriter. İtalyan markası satın almak istiyoruz. 2022'de ihracatımız yüzde 15'e çıktı. Hedefimiz bu oranı beş yılda yüzde 30'lara çıkarmak. Odağımızda Amerika ve İngiltere var. Afrika'da da çok büyük fırsat görüyoruz.

Ihracatta sektörün kapasite sorunu olduğu söyleniyor?

Evet doğru. Sektörde 40 bin mobilyacı var, bu çok fazla. Mikro ölçekli işletmelerin birleşmesi lazım. Biz bunu yaptık. Doğtaş-Kelebek, Çilek, Nurus, İşpir, Gündoğdu, Kilim ve Adore bir araya gelerek FTR diye bir şirket kurduk. Yurtdışından gelen bir siparişi hangi firma tesisinde üretebiliyorsa, o üretecek. Yurtiçinde rakibiz yurtdışında ortağız. Bunun önümüzdeki süreçte meyvelerini toplayacağız. Amerikalı bir grup bizden binlerce adet dolap istiyor örneğin.

MEMURLUKTAN AYRILDIM İŞİN BAŞINA GEÇTİM

“6 kardeşiz, babamız kahvehane işletiyordu, sonra mobilya işine girdi. Birlikte kaldığımız için ilerledik” diyen Doğan, üçüncü kuşağın da işin başında olduğunu söyledi. Devlet Demir Yolları'nda genç bir memurken kardeşinin “Gel birlikte çalışalım, sen hesap kitap işlerine bak” davetiyle işlerin başına geçtiğini söyleyen Doğan, şunları anlattı: “Ben devlet parasız yatılı okulunda okudum. Ardından memur oldum. Memur olmak çok kıymetliydi o dönemler ama istifa ettim. 1987'de Doğtaş'ı kurduk. Açık Öğretim Fakültesi'nde iktisat eğitimi aldım. Kurumsallaşmaya önem verdik, aile anayasamız var. 36 yıldır ortağız, hiç kimsenin diğerine 36 saniye küstüğünü hatırlamıyorum. Gelinler de aynı şekilde... Çünkü biz hepimiz aynı maası alıyoruz. İsteyen yat alır, isteyen kat alır. Kimse kimseye karışmaz. Yeni performans kriterleri koyduk ama bu da zenginlik farkı yaratacak bir değerlendirme değil.”

Fotoğraflar: Hatice CİNAR

Türkiye borçla faizle değil yatırımla üretimle büyüyor

Faiz sarmalından **çıkıldı** (%)

	2002	2021	2022
Faiz/Milli gelir	14.3	2.5	2.3
Faiz/Vergi geliri	85.7	15.5	13.2
Faiz/Harcama	43.2	11.3	10.6

HAZİNE ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, ekonomide yapısal bir dönüşüm yaşandığını belirterek, “Alın teriyle artırdığımız milli gelirimizin büyük kısmı artık, faize değil yatırıma harcanıyor” dedi. Nebati, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, faiz harcamalarına ilişkin bilgi verdi. Nebati, “2002 yılında faiz harcamalarının milli gelire oranı yüzde 14.3'tü. Bu oran 2021 yılında yüzde 2.5'e geriledi. 2022 yılında ise yüzde 2.3'e kadar düşmesi bekliyoruz” dedi.

HARCAMADA PAYI AZALİYOR

Nebati, 2002'de toplanan her 100 lira vergi gelirinin 85.7 lirasının faiz harcamalarında kullanıldığını, 2021'de 15.5 lirasının ve 2022'de ise yalnızca 13.2 lirasının faiz ödemelerinde kullanıldığını bilgisini paylaştı. 2002'de her 100 liralık bütçe harcamasının 43.2 lirasının faiz ödemelerine gittiğini vurgulayan Nebati, “2021'de 11.3 lirası, 2022'de ise yalnızca 10.6 lirası faiz ödemelerinde kullanıldı. Türkiye borçla faizle değil, yatırımla üretimle büyüyor” ifadesini kullandı.

MİLLİ GELİRDEKİ PAYI ÖNEMLİ

Nebati şunları kaydetti: “Faiz harcamalarına ilişkin bir değerlendirme yapılırken, faiz harcamalarının nominal büyüklüğündeki artış ya da azalıştan ziyade, faiz harcamalarının ekonomideki makro büyüklükler (bütçe, GSYH) ile birlikte ele alınması daha doğru ve karşılaştırılabilir sonuçlar vermektedir. Bu açıdan bakıldığında faiz harcamalarının payının ciddi şekilde düştüğü görülecektir.”

İHALE İÇİN ÖN YETERLİLİK DAVETİ

Proje Adı :Trans Anadolu Doğalgaz Boru Hattı (TANAP) Doğal Kaynaklar Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Projesi

Ülke/Şehir:Türkiye / Sivas

Sektör : İnşaat

Kapsam: Sivas'ta Doğal Kaynaklar Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Tesislerinin Mühendislik, Tedarik ve İnşaat'ının (EPC) Yapılması İşi

Proje Geçmişi: TANAP Doğalgaz İletim A.Ş. ("TANAP"), Güney Gaz Koridoru'nun bir parçası olarak, Posof'tan başlayarak İpsala'ya kadar Türkiye boyunca uzanan Boru Hattı vasıtası ile Azerbaycan doğalgazını Türkiye'ye ve Avrupa'ya taşımaktadır.

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı ve TANAP arasında Sosyal ve Çevresel Yatırım Programı (SEIP) kapsamında imzalanan Protokol uyarınca, TANAP Sivas'ta, T.C. Sivas Valiliği tarafından tahsis edilecek olan arsa üzerinde 16 derslikli okul binası, atölyeleri ile 100 öğrenci kapasiteli pansiyonu ve kapalı spor salonu bulunan bir (1) adet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ni inşaat ve altyapı işleri ile birlikte yapacaktır ("Proje"). Proje, T. C. Milli Eğitim Bakanlığı, 16 Derslikli Özel Eğitim Uygulama Merkezi, Teknik Şartnamesi'ne uygun inşa edilecektir. (T.C. MEB, 16 Derslikli Özel Eğitim Uygulama Merkezi Teknik Şartnameleri).

Hedef: İş bu Ön Yeterlik davetinin hedefi benzer okul binalarının inşaat işlerinde deneyime sahip firmaların başvurularını değerlendirerek Proje'nin gerçekleştirilmesine yönelik olarak yapılacak ihale'ye davet edilecek firmaların belirlemektir.

Önemli Parametreler: Ön Yeterlik için ön koşullar, Başvuru Sahiplerinin (bir Ortak Girişim veya Konsorsiyum olması durumunda pilot üyenin):

- En az beş (5) yıldır inşaat alanında faaliyet gösteriyor olması,
- Son on (10) yıl içinde, tek bir proje kapsamında, kapalı inşaat alanı olarak en az 5.000 m2 olan okul projelerinin yapımında deneyime sahip olması (teyit edici iş bitirme belgeleri, tek başına veya bir ortak girişimin / konsorsiyumun pilot ortağı olan şirket adına olacaktır),
- IFC/EIB/EBRD veya AB/ABD/BM veya Türkiye ve Azerbaycan Cumhuriyetleri'nden herhangi bir yaptırıma tabi olmaması,

beckenmektedir. Bunlar ve diğer kriterler, Ön Yeterlik Paketi'nde daha ayrıntılı olarak yer almaktadır. Başvuru sahiplerinin yukarıdaki kriterleri sağladıklarına dair ve ayrıca deneyimleri, kapasiteleri, yönetim ve kalite kontrol prosedürleri, İSG planları ve prosedürleri, insan ve ekipman kaynakları ile finansal durumları hakkında bilgi ve kanıtlayıcı dokümanlar sağlamaları gerekmektedir.

Ön Yeterlik değerlendirmesinde başarılı olan Başvuru Sahipleri, TANAP tarafından yapılacak Proje ihalesine davet edileceklerdir.

Başvuru: Ön Yeterlik değerlendirmesine katılmak isteyen firmalar (bireysel olarak veya Ortak Girişim ("JV") veya Konsorsiyum şeklinde) aşağıda verilen bağlantıdan indirilebilecek olan Ön Yeterlik Paketini doldurması ve talep edilen destekleyici belgeleri içerecek şekilde başvurularını "**TANAP Doğal Kaynaklar Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi İnşaatı Ön Yeterlik için Soru Formu Sunumu**" başlığı ile okul@tanap.com e-posta adresine elektronik posta ile gönderebilirler.

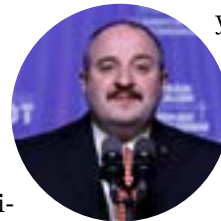
Başvurular için son gün 21.02.2023 olarak belirlenmiştir. İhale davetlerinin ise 2023 yılının 2. çeyreğinde gönderilmesi planlanmaktadır.

Ön Yeterlilik Paketine aşağıdaki bağlantıdan ulaşabilirsiniz.

<https://tanap.com/dogal-kaynaklar-mesleki-ve-teknik-anadolu-lisesi-projesi-ihale-daveti>

2022'de 579 milyarlık yatırımın önü açıldı

SANAYİ ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, 2022 yılında düzenlenen 13 bin 653 teşvik belgesi ile 357 binden fazla kişiye istihdam sağlayacak yaklaşık 579 milyar liralık yatırımın önünün açıldığını belirterek, “Önceki yıla göre düzenlenen belge sayısı yüzde 8, öngörülen yatırım miktarı yüzde 43 oranında arttı” dedi.

yatırımların önünü açmayı sürdüreceğiz” görüşünü paylaştı.

REKOR KIRILDI

Resmi Gazete'nin tebliğler bölümünde “2022 Yılı Aralık Ayına Ait Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi”ne göre, Aralık 2022'de 2 bin 62 teşvik belgesi düzenlendi. Yaklaşık 54 bin kişiye istihdam sağlama öngörülen bu yatırımların sabit yatırım tutarı 84 milyar 692 milyon lira oldu. Aralıkta belge adedi, sabit yatırım tutarı ve istihdam başlıklarında yılın en yüksek Yatırım teşvik belgelerinin yatırım cinslerine göre bakıldığında, düzenlenen belgelerin yüzde 64.5'inin komple yeni yatırım olması dikkati çekti.

GÜVENİN GÖSTERGESİ

Bakan Varank, bu rakamların yatırımcıların Türk ekonomisine olan güveninin bir göstergesi olduğunu işaret ederek, “Özel sektörü, ekonomik büyümenin lokomotifleri olarak görüyoruz. Devletin öncülüğünde özel sektörü destekleyerek

YATIRIM % 43 ARTTI

	2021	2022
Belge sayısı	12.635	13.653
Yatırım (Milyar TL)	403	579

2022 ile 2021 karşılaştırıldığında belge adedinin 12 bin 635'ten 13 bin 653'e, sabit yatırım tutarının da 403 milyar liradan 579 milyar liraya çıktığı görüldü. Yatırım teşvik belgeleri yüzde 8, öngörülen sabit yatırım tutarı da yüzde 43 arttı.